

Кәсіптік стандарт: «Иіру өндірісінің технологиясы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Стандарт иіру өндірісіндегі біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды.
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
  - 1) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті меңгерілген және меңгерілген ақпарат;
  - 2) дағды – кәсіби міндетті тұтастай орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдана білу;
  - 3) кәсіп – жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі;
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
  - 1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.
  - 2) КО ТР – Көден одағының техникалық регламенті
  - 3) ҚР ҰС – Қазақстан Республикасының ұлттық стандарты

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Иіру өндірісінің технологиясы
5. Кәсіптік стандарттың коды: С13999143
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
  - С Өңдеу өнеркәсібі
  - 13 Тоқыма бұйымдарының өндірісі
  - 13.9 Тоқылған және трикотаж маталарды өндіру
  - 13.99 Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де тоқыма бұйымдарын өндіру
  - 13.99.9 Басқа топтамаларға енгізілмеген басқа тоқыма бұйымдарын өндіру
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Иіру өндірісінің технологиясы" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктіліктер туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген және кәсіпорындарда кадрларды даярлауды, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерінің кәсіби біліктілігін мойындауды және иірілген жіп өндірісімен айналысатын ұйымдар мен кәсіпорындардағы персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуді қамтитын білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға қойылатын талаптарды белгілейді.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
  - 1) Тарау қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 2) Тарау қондырғысының операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 3) Иіруші - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 4) Таспа қондырғысының операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 5) Иіруші - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 6) Таспа қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 7) Ширату қондырғысының операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 8) Иіруші - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 9) Ширату қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 11) Техник-технолог (жалпы профиль) - 4 СБШ-нің деңгейі
  - 12) Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары) - 7 СБШ-нің деңгейі
  - 13) Қалдықтарды престоуші - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 14) Созба қондырғысының операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 15) Иірілімжіп бөлу операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 16) Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары - 8 СБШ-нің деңгейі
  - 17) Инженер-технолог (жалпы профиль) - 6 СБШ-нің деңгейі
  - 19) Бояуларды араластырушы аппаратшы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 20) Ширату қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 21) Техникалық жетекші (өңдеу өнеркәсібі) - 6 СБШ-нің деңгейі
  - 22) Тарау қондырғысының операторы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 23) Бояуларды араластырушы аппаратшы - 2 СБШ-нің деңгейі
  - 24) Созба қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
  - 25) Қопсыту-түту машинасының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Тарау қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-014		
Кәсіптің атауы:	Тарау қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Тарау қондырғысының операторы, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы 8151-1-005 - Ширату машинасының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі типтегі талшықты, шұңқырлы және талшықты қоспаларды тарау процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тарау процесі 2. Соңғы тарау процесі	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тарау процесі	Дағды 1: Өр түрлі талшықтарды тарау процесін жүргізу	Машықтар:	
		4 разряд үшін 1. Технологиялық режимге сәйкес өнімділігі жоғары және ағындық желілерді қоса алғанда, өртүрлі типтегі тарақ жабдықтарында тегістеуіш, таспа, киіз өндіру үшін талшықтың, тарақтың және талшық қоспасының өртүрлі түрлерін тарау процесін жүргізуді жүзеге асыру. 2. Асбест, мақта және тарақ қоспасынан тауарлық өнімді немесе жартылай фабрикатты (тегістеуішті, тарақ лентасының үлпілдегін) кардошеру аппараттарында және үлпілдек машиналарда дайындауды жүзеге асыру. 3. Талшықты тарау жабдығының үздіксіз қоректенуін қамтамасыз етуді жүзеге асыру.	
		Білімдер: 4 разряд үшін 1. Технологиялық процестің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін машинаның жұмысын автоматты және қолмен реттеу принциптері. 2. Қайта өңделетін талшықтар мен сұрыптаулардың атауы, өртүрлі рецептуралардың қоспасын өңдеу ерекшеліктері, палуба мен тарақ таспасының сызықтық тығыздығы, мақтаның сызықтық өлшемдері мен массасы, өндірілетін өнімнің ассортименті. 3. Қоспаның түрлері, түзудің сызықтық тығыздығы.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады		

	<p>Дағды 2: Тарту процесінің барысын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ораудың аяқталу сәтін анықтау. 2. Ровница, лента, тарақ, үлпілдек және Лента сынықтарын жоюды, төсемнің бұзылуын жоюды жүзеге асыру. 3. Орауыштарды, шеткі жіптерді пневматикалық құбырға немесе катушкаға толтыру. 4. Жапсырмаларды енгізу. 5. Тегістеуіштің, тарақтың, таспаның сапасын бақылауды жүзеге асыру. 6. Ілмек жеңдерінің, бөлгіш белдіктердің, серпімді роликтердің, сору құралының реттегішінің, алмалы-салмалы барабандардың және басқа механизмдердің жай-күйі мен жұмысын, өздігінен салмақ бункеріндегі қоспаның деңгейін немесе аппаратты қоспамен Автоматты қоректендіруді қамтамасыз ететін аспаптардың жұмысын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ровингтің, төсеніштің, картонды тастың сапасына қойылатын талаптар. 2. Сынамаларды алу ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Соңғы тарау процесі</p>	<p>Дағды 1: Өнімдерді жеу, орау және таңбалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жиналған бассейндерді таспамен ауыстыру, жиналған бобиналарды, шеткі катушкаларды алу және оларды тасымалдау. 2. Өндірілетін ровницаны алу, штамптау және жәшіктерге салу, үлпілдек пен лентаны шығанақтарға қолмен орау. 3. Байлау және төсеу; талшықты эмульсиялауды бақылау. 4. Жамбастағы таспаның берілген ұзындығы мен салмағын сақтау. 5. Қалдықтарды түрлері бойынша талдау және оларды тапсыру. <p>Білімдер:</p> <p>4 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалдықтардың түрлері, нормалары мен сорттары, оларды өндірісте пайдалану. 2. Жанармай құюдың технологиялық параметрлері, тегістеуіштің бұзылу себептері. 3. Олардың алдын алу тәсілдері, қайта өңделетін талшықтардың түрлері мен нөмірлері. 4. Талшықты қоректендіру төсеміне төсеу немесе орамдарды илектеу механизміне ауыстыру тәртібі. 5. Қоспаның құрамы; әртүрлі талшықтарды өңдеу режимі, жамбастағы таспаның берілген ұзындығы мен салмағы. 6. Тарақтың сапасын анықтау әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Жабдықтарды тазалау және жөндеу, ауысымдарды қабылдау және тапсыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жөндеу жұмыстарынан жабдықтарды қабылдауға қатысуды жүзеге асыру. 2. Жабдыққа күтім жасау.

		Білімдер:	
		4 разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және оның негізгі механизмдерінің өзара әрекеті. 2. Пайдалану ережелері және техникалық қызмет көрсету кестесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Не рекомендуется	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
10. Кәсіптің карточкасы «Тарау қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-014		
Кәсіптің атауы:	Тарау қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Тарау қондырғысының операторы, 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі типтегі талшықты, шұңқырлы және талшықты қоспаларды тарау процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тарау процесі 2. Соңғы тарау процесі	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тарау процесі	Дағды 1: Станоктың жұмыс бөліктерін жұмысқа дайындау	Машықтар:	
		2 санат үшін 1. Жұмысқа кіріспес бұрын жабдықтың жұмыс бөліктерінің күйін тексеру. 2. Жабдықты жұмысқа қосу.	
		Білімдер:	
		2 санат үшін 1. Тарау аппаратурасының құрылымы және жұмыс принципі. 2. Жабдықты пайдалану және техникалық қызмет көрсету ережелері. 3. Жабдықтарға қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

Дағды 2: Кіріс талшықтардың сапасын бақылау	Машықтар:
	2 санат үшін 1. Талшық пен қоқыс түрлерін тану. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
	Білімдер: 2 санат үшін 1. Талшықтардың түрлері, саны және қасиеттері. 2. Қоспалар мен қалдықтардың түрлері. 3. Талшық қоспасының құрамы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 3: Жабдықты жүктеу	Машықтар:
	2 санат үшін 1. Біліктілігі анағұрлым жоғары жабдықтар операторының басшылығымен процесті жүзеге асыру. 2. Талшық қоспаларын тарақ жабдықтарына тасымалдаңыз, талшық қоспаларын жабдық бункеріне салу. 3. Қолмен тиеу кезінде қоспадан түсі бойынша ерекшеленетін талшық үлгісімен әрбір қоспа үшін белгіленген белгілі бір биіктікке дейін талшықтарды шайқау. 4. Талшықтарды қоректендіру торына немесе кенепке салыңыз және биіктігін реттеу. 5. Талшықтарды араластыру.
	Білімдер: 2 санат үшін 1. Тарау аппаратурасының құрылымы мен жұмыс принципі; жанармай құюдың технологиялық параметрлері. 2. Оның жұмыс істеу принципі және жеке механизмдердің өзара әрекеті. 3. Қоспаның құрамы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 4: Әр түрлі талшықтарды тарау процесін жүргізу	Машықтар:
	2 санат үшін 1. Біліктілігі анағұрлым жоғары тарау жабдығы операторының басшылығымен технологиялық режимге сәйкес әр түрлі типтегі тарау жабдығында талшықтардың әр түрін, таспаны, тарақталған мақтаны өндіруге арналған талшық қоспасын, қопсытылған талшықтың төмен нөмірлерін оческе қайта өңдеу, өндірістің қайтарымды қалдықтарын тарау процесін жүргізу. 2. Бункерді толтырудың белгіленген деңгейін сақтау. 3. Тарақтарды сандар бойынша сұрыптау, оларды бөлек буып-түю, таразылау, тарақтардың түрін, нөмірін, салмағын көрсете отырып, тегтерді немесе жапсырмаларды ыдысқа салу. 4. Тырнау процесін бақылау. 5. Таспа, мақта сынықтарын жою. 6. Таспаның, мақтаның, талшықтың сапасын бақылау. 7. Пневматикалық жүйенің көмегімен немесе қолмен тарау жабдығының барабандарының астынан қалдықтарды мерзімді түрде шығару. 8. Таспаны эмульсиялау.

		Білімдер: 2 санат үшін 1. Қоректендіру торына, кенепке төсеу тәртібі мен нормалары. 2. Жабдықты толтырудың технологиялық параметрлері. 3. Бункерді толтыру нормалары. 4. Мақта, талшық және таспаны тырнау сапасына қойылатын талаптар. 5. Тарақтардың сапасын бағалау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Соңғы тарау процесі	Дағды 1: Өнімдерді алу	Машықтар: 2 санат үшін 1. Жинақталған мақта мен талшықты белгіленген жерге түсіру, буып-түю және тасымалдау. 2. Жөндеу жұмыстарынан жабдықты қабылдауға қатысу, оны тазалау. 3. Орам механизмімен жұмыс істегенде-орамдарды алып тастау және жапсырмаларды қою.
		Білімдер: 2 санат үшін 1. Өнімді алу және орау әдістері. 2. Қауіпсіздік ережелері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
	Дағды 2: Жабдықтарды тазалау және жөндеу, ауысымдарды қабылдау және тапсыру	Машықтар: 2 санат үшін 1. Жабдықтарды күту. 2. Жабдықты тазалау.
		Білімдер: 2 санат үшін 1. Жабдықтарды күту және тазалау ережелері. 2. Ауысымдарды қабылдау және тапсыру ережелері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Зейін Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 «Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентін қабылдау туралы» шешімі	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2.2	Тарау қондырғысының операторы
	3.1	Тарау қондырғысының операторы
	4	Техник-технолог
11. Кәсіптің карточкасы «Иіруші»:		
Топтың коды:	7316-2	
Қызмет атауының коды:	7316-2-062	
Кәсіптің атауы:	Иіруші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Иіруші, 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Берілмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-2-057 - Талшықтар әзірлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Иіру процесі	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Иіру процесі	Дағды 1: Станоктың жұмыс бөліктерін жұмысқа дайындау	Машықтар:	
		3 санат үшін 1. Ыдыстарды, патрондарды, орауыштарды, кассеталарды кезекті түсіруге дайындауды жүзеге асыру. 2. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		3 санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін машиналардың құрылғысы. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Собықтарды түсіру	Машықтар:	
		3 санат үшін 1. Жоғары білікті иірушінің басшылығымен барлық жүйедегі иіру машиналарындағы түсірмелерді ашуға қатысу. 2. Түсірілген собықтарды, белдектерді ыдысқа немесе көлік құрылғысына тиеу. 3. Есептеу талондарын салу.	
		Білімдер:	
		3 санат үшін 1. Иірілген жіптің түрлері мен сызықтық тығыздығы. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Дағды 3: Ақауларды анықтау	Машықтар:		
	3 санат үшін 1. Ақаулы (орау бойынша) қаптамаларды іріктеуді жүзеге асыру. 2. Ақаулы қаптамаларды белгіленген тәртіппен тапсыруды жүзеге асыру.		
	Білімдер:		
	3 санат үшін 1. Иірілген жіптің құлақтар мен катушкаларға оралу сапасына қойылатын талаптар. 2. Ақаулы қаптамаларды тапсыру тәртібі.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		

	Дағды 4: Жабдықты күту	Машықтар:	
		3 санат үшін 1. Иіру машинасына күтім жасау. 2. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		3 санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін машиналардың құрылғысы. 2. Машиналарға күтім жасау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 «Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентін қабылдау туралы» шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3.1	Иіруші	
	3.2	Иіруші	
	4	Техник-технолог	
12. Кәсіптің карточкасы «Таспа қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-9		
Қызмет атауының коды:	8151-9-023		
Кәсіптің атауы:	Таспа қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Таспа қондырғысының операторы, 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-1-011 - Қолсыту-түту агрегатының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі жүйедегі таспа машиналарында таспаны өндіру процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Таспа жасау процесі 2. Қолданылған таспаны алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Таспа жасау процесі	Дағды 1: Таспаның сапасын тексеру	Машықтар:	
		3-ші санат үшін 1. Өртүрлі жүйедегі таспа машиналарында (өнімділігі жоғарылардан басқа) таспаны өндіру процесін жүргізу. 2. Дабыл жүйелерінің күйін тексеру. 3. Агрегаттың машиналарында талшықтың бар-жоғын тексеру.	

		Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықты орналастыру. 2. Пайдалану және қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Шығарылымындағы тазды, белдекті немесе қуфті ауыстыру	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Келетін шикізаттың сапасын тексеру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау. Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Өңдеуге жіберілетін шикізаттың атауы мен сапасы. 2. Пайдалану және қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 3: Таспамен толтыру машиналары	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Автоматтандырғыштарды талшықпен жүктеу. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау. Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Автоқоректендіргіштерді мақта бумаларымен тиеу ережелері. 2. Пайдалану және қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 4: Таспаны өндіру процесін жүргізу	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Таспа және құю машиналарының жұмысын тексеру, банкардың, азықтандыру және ағызу машиналарына арналған шыныаяқтардың ауысуын бақылау. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау. Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Жұмыс ережелері. технологиялық процестің үздіксіздігін қамтамасыз ету. 2. Пайдалану және қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Қолданылған таспаны алу	Дағды 1: таспаны алу	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Жолақтарды алыңыз, жапсырмаларды салыңыз және аяқталған бумаларды тасымалдау. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау. Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Пленканы алу және толтыру техникасы. 2. Пайдалану және қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Қалдықтарды жинау және жеткізу. Вагондарды тазалау және ауысым тапсыру	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Қалдықтарды бөлшектеп, тапсыру. 2. Машиналарды тазалаңыз және ауысымдарды ауыстыру.

		Білімдер:	
		3-ші санат үшін 1. Қалдықтардың түрлері мен стандарттары және оларды азайту жолдары. 2. Автокөлікті құту және тазалау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Жақсы көру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3.1	Таспа қондырғысының операторы	
	4	Техник-технолог	
13. Кәсіптің карточкасы «Иіруші»:			
Топтың коды:	7316-2		
Қызмет атауының коды:	7316-2-062		
Кәсіптің атауы:	Иіруші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Иіруші, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Талшықты материалдарды өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Міндетті емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-2-057 - Талшықтар әзірлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру процесін жүргізу			

	<p>Дағды 1: Машинаның жұмысын бақылау және реттеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тарақты иіру машиналарында кендір иірімжібін өндіру. 2. Жоғары білікті иірушінің басшылығымен барлық жүйедегі иіру машиналарынан иірімжіпті түсіріп алу. 3. Жұмысталған собықтарды, шарғыларды, белдектерді оларды бос патрондармен (шарықтармен) немесе шарғылармен ауыстыру арқылы түсіру және ұршықты, иіру камерасын сабақтау. 4. Қызмет көрсететін машинаны іске қосу кезінде туындайтын үзілуді болдырмау. 5. Технологиялық процестің қалыпты барысын, иірімжіпті үнемді пайдаланумен иірімжіптің қажетті сапасын қамтамасыз ету. 6. Созбасы бар белдекті, таспасы бар тазды дайындау және ауыстыру. 7. Таспаны сабақтау. 8. Белдектегі жұмысталған иірімжіпті түсіріп алу. 9. Иірімжіптің, таспаның үзілген жерін жалғау. 10. Белдектің айырмасын реттеу. 11. Таспалардың біркелкі қашуын және таздарды ауыстыруды қамтамасыз ету. 12. Иірімжіптің, таспаның үзілуі мен ақауын болдырмау жөніндегі алдын алу жұмыстарын орындау. 13. Келіп түсетін созбаның, таспаның сапасын бақылау. 14. Созба мен таспаның сапасыз телімдерін тарқату. 15. Өңделетін иірімжіптің сапасын бақылау. <p>таспасы бар таздарды белгіленген жерге тасымалдау; ұршықтың және оның жетегінің жұмысын қарау; ыдысты түсірмені алуға дайындау және босаған шарғыны тазалау; қызмет көрсететін қондырғыны күтіп-ұстау; қалдықтарды түрлері бойынша іріктеу және оларды тапсыру.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін машиналарды құрастыру және пайдалану ережелері және олардың негізгі тораптары мен механизмдерінің өзара әрекеттесуі. 2. Иірілген жіптің түрлері және сызықтық тығыздығы, ровандық, алу уақытының ұзақтығы. 3. Жою процедурасы; қызмет көрсетілетін автокөлікке жанармай құю ережесі.
	<p>Дағды 2: Өнім сапасын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірілген жіптің сапасын бақылау. 2. Кіріс ілгек пен таспаның сапасын бақылау. <p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иірілген жіптің, кесіндінің, ровинаның сапасына қойылатын талаптар. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>

кәсіптермен байланыс:	3.2	Иіруші	
	4	Техник-технолог	
14. Кәсіптің карточкасы «Таспа қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-9		
Қызмет атауының коды:	8151-9-023		
Кәсіптің атауы:	Таспа қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Таспа қондырғысының операторы, 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Берілмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-016 - Тарау-лента жасау агрегатының операторы 8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі жүйедегі таспа машиналарында таспаны өндіру процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Таспа жасау процесі 2. Қорытынды жұмыстар	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Таспа жасау процесі	Дағды 1: Жолақ өндірісінің технологиялық процесінің барысын бақылау	Машықтар:	
		4-разряд үшін 1. Өнімділігі жоғары ленталық станоктарда таспа жасау процесін жүргізу, ленталық және жіптік станоктардың жұмысын тексеру. 2. Консервілерді, тостағандарды азықтандыруға және босату машиналарына ауыстыруды қадағалау.	
	Білімдер:		
	4-разряд үшін 1. Жабдықты пайдалану ережелері. 2. Процестің үздіксіздігін қамтамасыз ету әдістері.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
Дағды 2: Тартқыш станоктардың барлық негізгі механизмдері мен жұмыс бөліктерінің жұмысын қадағалау	Машықтар:		
	4-разряд үшін 1. Механизмдер мен сору құрылғыларының жұмысын реттеу. 2. Ақаулы қысым роликтері мен тазалау құрылғыларын ауыстырыңыз.		

		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Машиналардың басқару құрылғыларының конструкциясы және пайдалану ережелері. 2. Жабдықтың негізгі механизмдерінің өзара әрекеттесуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Қорытынды жұмыстар	Дағды 1: Өндірілген таспаның сапасын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Тартқыш машинаның жұмыс бөліктерінен таспаның үзілуін және жаралы талшықтарды алып тастау. 2. Таспадағы бос орындар мен басқа ақауларды алып тастау.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Мақтаны тазалау, сүрту, араластыру, қопсыту сапасына қойылатын талаптар. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Пайдаланылған таспаны алу	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Үлгілерді алуды жүзеге асыру. 2. Жапсырмаларды салу және аяқталған бумаларды тасымалдау.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Пленканы алу және толтыру техникасы. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 3: Қалдықтарды жинау және жеткізу. Вагондарды тазалау және ауысым тапсыру	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Қалдықтарды бөлшектеп, тапсыру. 2. Машиналарды тазалап, ауысымды ауыстыру.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Қалдықтардың түрлері мен стандарттары және оларды азайту жолдары. 2. Автокөлікті күту және тазалау ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Зейінділік Жақсы көру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог
15. Кәсіптің карточкасы «Ширату қондырғысының операторы»:		
Топтың коды:	8151-1	
Қызмет атауының коды:	8151-1-005	
Кәсіптің атауы:	Ширату қондырғысының операторы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Ширату қондырғысының операторы, 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-9-044 - Құрақтау жабдығының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі үлгідегі табиғи және химиялық талшықтардан жасалған жіптерді, жіптерді бұрау, бұрау, қайта орау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Иірімжіп және жіп есу процесі 2. Қорытынды процесс	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Иірімжіп және жіп есу процесі	Дағды 1: Иірілген жіптің, жіптің сапасын тексеру, айналдыру, бұрау	Машықтар:	
		3 санат үшін 1. Иірілген жіптердің, жіптердің сапасын сызықтық тығыздық, салмақ, әрлеу түрлері және Кіретін және оралатын соғулардан түстер бойынша қабылдау және тексеру. 2. Біліктілігі анағұрлым жоғары бұрау жабдығы операторының басшылығымен табиғи және химиялық талшықтардан жасалған арқандарға арналған жіптерден Иірілген жіп пен жіптерді, жіпті, торды бұрау процесін жүргізуді, ставкаларды дұрыс үдетуді сақтай отырып, машиналарды толтыруды және қоректендіру қаптамаларын ауыстыруды жүзеге асыру. 2. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
	3-ші санат үшін 1. Жіп пен жіптің түрлері, қасиеттері, сапа көрсеткіштері. 2. Жіп сапасына қойылатын негізгі талаптар.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Жіптің тартылуын бақылау	Машықтар:	
3-ші санат үшін 1. Жіптің тартылуын реттеу. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.			
Білімдер:			
3-ші санат үшін 1. Бұрау бағыты, өңделетін жіптің, жіптің қасиеттері мен сапасы. 2. Қауіпсіздік ережелері.			
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
Дағды 3: Қызмет көрсетілетін жабдыққа жанармай құю	Машықтар:		
	3-ші санат үшін 1. Орауыштарды иірілген жіппен бұру, мөлшерлемелерді тарату, жіпті барабанға байлау. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.		

		Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықты орналастыру. 2. Жанармай құю ережелері; жүгірушілердің нөмірлері; жіптің тартылу мөлшері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 4: Қаптау, бұрау, қайта орау процестерін жүргізу	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Үзілген иірілген жіптерді, жіптерді алып тастау, бұйымдау алу, бұру және алу. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
		Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін машиналардың конструкциясы және жұмыс принципі. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Қорытынды процесс	Дағды 1: Жою және толтыру. Коб таңбалау	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Кесектерді алыңыз және белгілеу. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
		Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Жалдау ақысын жеделдету ережелері; жою уақытының ұзақтығы. 2. Жолақтарды алу және толтыру тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Қалдықтарды жинау және жеткізу. Машинаны тазалау және күту	Машықтар: 3-ші санат үшін 1. Қалдықтарды жинау және жеткізу. 2. Машиналарды тазалау.
		Білімдер: 3-ші санат үшін 1. Қалдықтардың түрлері мен нормалары, оларды азайту шаралары. 2. Машинаны тазалау және күту ережелері. 3. Ауысымды тапсыру.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің кәуіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа басқармасы жүйелері. Талаптар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3.1	Ширату қондырғысының операторы
	3.2	Ширату қондырғысының операторы
	4	Техник-технолог
16. Кәсіптің карточкасы «Иіруші»:		
Топтың коды:	7316-2	
Қызмет атауының коды:	7316-2-062	
Кәсіптің атауы:	Иіруші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Параграф 3. Иіруші, 5-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Талшықты материалдарды өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кемінде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-2-057 - Талшықтар әзірлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру процесін жүргізу 2. Иіру процесінің қорытынды жұмысы	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Әр түрлі талшықтар мен жіптерді иіру процесін жүргізу			

Дағды 1:
Машинаның жұмысын
бақылау және реттеу

Машықтар:

- 5 разряд үшін
1. Барлық жүйелердің иіру машиналарында, иіру-бұрау және тегістеу машиналарында иірілген жіптерді өндіру және алу.
  2. Пневмомеханикалық иіру машиналарында иіру камераларына жанармай құюды жүзеге асыру.
  3. Иіру технологиялық процесінің барысын, қызмет көрсетілетін машиналардың барлық негізгі механизмдері мен жұмыс органдарының жай-күйі мен жұмысын, иірілген жіптің дұрыс оралуын бақылауды жүзеге асыру.
  4. Иірілген жіптің бұзылуының және ақауларының алдын алу бойынша профилактикалық жұмыстарды орындау-келіп түскен тегістіктің сапасын тексеру, иірілген жіптің қалыңдатылған және жіңішке жерлерін тегістеу.
  5. Таспа, ровница және иірілген жіп сынықтарын жоюды жүзеге асыру.
  6. Иірілген жіппен бобиналарды, құлақтарды алып тастауды, катушкаларды, ровницасы бар бобиналарды, лентасы бар бассейндерді ауыстыруды; тозған ұсақ бөлшектерді (жүгіргіштер, роликтер, қалпақшалар) ауыстыруды; қысым роликтерін ауыстыруды жүзеге асыру.
  7. Түсіруді есепке алу бойынша бастапқы құжаттаманы толтыруды жүзеге асыру.
  8. Иірілген жіп өндірудің технологиялық процесінің қалыпты жүруін қамтамасыз ететін жұмыс әдістерін орындау.
  9. Машиналарға қызмет көрсетудің белгіленген бағытын сақтау.
  10. Иіру машинасының тегіс жақтауында (орауышта) тегістеуіштің біркелкі түсуін қамтамасыз ету.
  11. Ыдыстағы судың, жанасудың немесе эмульсияның температуралық режимі мен деңгейін сақтаңыз.
  12. Қызмет көрсетілетін машинаны алып тастауға дайындауды және оны алып тастағаннан кейін іске қосуды, түсіруді алып тастауға және машинаны толтыруға қатысуды жүзеге асыру.
  13. Патрондардың, катушкалардың немесе орауыштардың алынуын және дұрыс бекітілуін бақылауды жүзеге асыру.
  14. Алынып тасталған есепке алу талонын толтырыңыз.
  15. Қызмет көрсетілетін учаскеде түсірулерді үдеткішті жүзеге асыру.

Білімдер:

- 5 разряд үшін
1. Машиналардың дизайны және олардың жұмыс принциптері.
  2. Басқару пульттері, компьютерлер, датчиктер және басқалар сияқты машиналарды басқару және реттеу үшін қолданылатын жабдықтар мен құралдардың сипаттамалары.
  3. Машиналармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
  4. Машиналардағы ақауларды диагностикалау және жою әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Ұсынылады

	Дағды 2: Өнім сапасын бақылау	Машықтар: 5 разряд үшін 1. Ақаулы (орау бойынша) құлақтар мен стандартты емес иірілген жіптерді анықтаңыз, оларға есеп талонын толтырыңыз. 2. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		Білімдер: 5 разряд үшін 1. Иірілген жіптің, таспаның, трованның, бобиндердің, патрондардың (шпулалар), жүгіргіштердің сапасына қойылатын талаптар. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Иіру процесінің қорытынды жұмысы	Дағды 1: Таспаларды тасымалдау және қалдықтарды көдеге жарату	Машықтар: 5 разряд үшін 1. Қалдықтарды шығаруды жеделдету, түрлері бойынша қалдықтарды жинау және оны жеткізуді реттеу 2. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау.
		Білімдер: 5 разряд үшін 1. Түсірілімді алып тастау тәртібі. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Жабдықты күту	Машықтар: 5 разряд үшін 1. Жабдықтарды күту. 2. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау. 4. Қызмет көрсетілетін жабдыққа техникалық қызмет көрсету, орау, тарту, иіру, беру аймақтарын тазалау.
		Білімдер: 5 разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдыққа техникалық қызмет көрсету ережелері мен кестелері. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог
17. Кәсіптің карточкасы «Ширату қондырғысының операторы»:		
Топтың коды:	8151-1	
Қызмет атауының коды:	8151-1-005	
Кәсіптің атауы:	Ширату қондырғысының операторы	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Ширату қондырғысының операторы, 5-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кемінде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-9-044 - Құрақтау жабдығының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі үлгідегі табиғи және химиялық талшықтардан жасалған жіптерді, жіптерді бұрау, бұрау, қайта орау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жіпті бұрау процесін жүргізу 2. Барлық негізгі механизмдер мен жұмыс органдарының жұмысын бақылау 3. Қорытынды процесс	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жіпті бұрау процесін жүргізу	Дағды 1: Қызмет көрсетілетін жабдыққа жанармай құю	Машықтар:	
		5 разряд үшін 1. Технологиялық режимге сәйкес қос бұралу машиналарында иірілген жіптің бұралу процесін жүргізу. 2. Иірілген жіппен бобиналарды толтыруды, ставкаларды үдетуді, жіптердің керілуін реттеуді, үзілістерді жоюды, қоректендіретін қаптамаларды орналастыруды және ауыстыруды жүзеге асыру. 3. Бос цилиндрлерді жинау және белгіленген жерге тасымалдау. 4. Тоқылған иірілген жіппен жұмыс істеу кезінде парафинді сақиналарды ауыстыру.	
		Білімдер:	
		5 разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы, құю ережесі; жүгіргіштердің нөмірлері; жіптің керілу шамасы. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады		
Дағды 2: Жіптің керілуін реттеу		Машықтар:	
		5 разряд үшін 1. Жіптердің кернеуін реттеу. 2. Иірілген жіптің, жіптің, бұралуға, бұралуға келетін жіптердің сапасын тексеру. 3. Жіптердің дұрыс оралуын реттеу.	
		Білімдер:	
		5 разряд үшін 1. Бұралу бағыты. 2. Қайта өңделетін иірілген жіптің, жіптің қасиеттері мен сапасы.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: Барлық негізгі механизмдер мен жұмыс органдарының жұмысын бақылау	Дағды 1: Қаптау, бұрау және кері орау процестерін бақылау және реттеу	Машықтар:	
		5 разряд үшін 1. Үзілген жіптерді немесе жіптерді жою. 2. Өнімдерді қайта толтыру және алу.	
		Білімдер: 5 разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін машиналардың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Еңбек функциясы 3: Қорытынды процесс	Дағды 1: Технологиялық жабдықтың жұмысын бақылау	Машықтар:	
		5 разряд үшін 1. Белгіленген параметрлерге, жабдықты алдын алу, жөндеу және тазалау кестелеріне сәйкес жабдықтың жағдайын талдау және бағалау. 2. Технологиялық жабдықтың жұмыс істеу процесін бақылау. 3. Қалдықтарды жинау және жеткізу.	
		Білімдер: 5 разряд үшін 1. Құрал-жабдықтарды пайдалану құрылымы мен ережелері, оны күту ережелері. 2. Қауіпсіздік ережесі. 3. Қалдықтардың түрлері мен нормалары, оларды азайту шаралары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Өз бетінше шешім қабылдау қабілеті және олардың салдары Жақсы кеңістіктік қиял		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
19. Кәсіптің карточкасы «Техник-технолог (жалпы профиль)»:			
Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	3112-1-005		
Кәсіптің атауы:	Техник-технолог (жалпы профиль)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ...	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ...	Дағды 1: ...	Машықтар:	
		...	
		Білімдер:	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
20. Кәсіптің карточкасы «Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)»:			
Топтың коды:	1321-0		
Қызмет атауының коды:	1321-0		
Кәсіптің атауы:	Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ...	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ...	Дағды 1: ...	Машықтар:	
		...	
		Білімдер:	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
21. Кәсіптің карточкасы «Қалдықтарды престоуші»:			
Топтың коды:	7316-2		
Қызмет атауының коды:	7316-2-054		
Кәсіптің атауы:	Қалдықтарды престоуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Қалдықтарды престоуші (2 разряд)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қарастырылмаған		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоқ		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Иіру және тарау өндірісінің қалдықтарын престоу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Механикалық және гидравликалық престоу қалдықтарды бумаларға престоу процесі	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Механикалық және гидравликалық престоу қалдықтарды бумаларға престоу процесі	Дағды 1: Жабдықтар мен қалдықтарды дайындау	Машықтар:	
		2 разряд	
		1. Өлшеу, қалдықтарды және орау материалдарын престоу салу.	
		2. Құрал-жабдықтарды жұмысқа дайындау.	
		Білімдер:	
		2 разряд	
	1. Пресс құрылғысы және оған қызмет көрсету ережелері.		
	2. Жұмыс орнындағы қауіпсіздік ережелері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Дағды 2: Қалдықтарды бумаларға престоу		Машықтар:	
		2 разряд	
		1. Қалдықтардың әртүрлі түрлері мен сорттарын араластырудың алдын алу.	
		2. Қалдықтарды басу.	
	Білімдер:		
	2 разряд		
	1. Қалдықтардың түрлері мен сорттары.		
	2. Өлшемдері мен салмағы.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	Дағды 3: Дайын өнімнің бумасын престоу, таңбалау және буып-түю сапасын бақылау. Жабдыққа күтім жасау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Қалдықтардың бумаларын белгіленген жерде тасымалдау және төсеу. 2. Бумаларды бекіту; оларды техникалық талаптарға сәйкес буып-түю және таңбалау.	
		Білімдер:	
		2 разряд 1. Қалдықтарды орау сапасына қойылатын талаптар және орау материалдарын тұтыну нормалары. 2. Экспортқа арналған жүктерді буып-түю ережесі; БКП таңбалау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 4: Жабдыққа күтім жасау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Прессті тазалаңыз және ысқылау беттерін майлау. 2. Жұмыс орнын кестеге сәйкес тазалау.	
		Білімдер:	
		2 разряд 1. Пресс құрылғысы және оған қызмет көрсету ережелері. 2. Жұмыс орнындағы қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу мүмкіндігі Зейін Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Талшықты аяқтағыш	
22. Кәсіптің карточкасы «Созба қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-9		
Қызмет атауының коды:	8151-9-039		
Кәсіптің атауы:	Созба қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Созба қондырғысының операторы (3 разряд)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қарастырылмаған		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қарастырылмаған		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-9-044 - Құрақтау жабдығының операторы 8151-2-007 - Релаксациялау-орау агрегатының операторы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тегістеу процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дайындық процесі 2. Созба машиналарда созба өндіру процесі 3. Қорытынды процесс
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Дайындық процесі	Дағды 1: Таспа машинасының соңғы ауысуынан таспаны қабылдау	Машықтар: 3 разряд 1. Біліктілігі анағұрлым жоғары созба жабдық операторының басшылығымен созба машиналарда созба өндіру процесін жүргізу. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
		Білімдер: 3 разряд 1. Созба машиналардың құрылысы мен пайдалану ережесі, таспаны толтыру ережесі. 2. Машиналарға қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Созба машиналарға таспасы бар бассейндерді орнату	Машықтар: 3 разряд 1. Таспаның машинаға дұрыс және үздіксіз түсуін қамтамасыз ету. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
		Білімдер: 3 разряд 1. Қызмет көрсетілетін машинаның құрылғысы. 2. Қауіпсіздік шараларын ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Созба машиналарда созба өндіру процесі	Дағды 1: Ровницаны өндірудің технологиялық процесінің барысын бақылау	Машықтар: 3 разряд 1. Ровница мен лентаның үзілістерін жою. 2. Қалыңдатылған және жұқа өтулерді жою.
		Білімдер: 3 разряд 1. Тегістеу машиналарының құрылымы және жұмыс принципі 2. Қауіпсіздік шараларын ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Созба машиналардың барлық негізгі механизмдері мен жұмыс органдарының жұмысын бақылау	Машықтар: 3 разряд 1. Таспасы бар бассейндерді, созба бар катушкаларды ауыстыру. 2. Тозған бөлшектер мен құрылғыларды ауыстыру. 3. Сору аппаратының жұмысын реттеу.
		Білімдер: 3 разряд 1. Созба машиналардың құрылысы мен пайдалану ережесі. 2. Созба машиналардың негізгі механизмдерінің өзара іс-қимылы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3:		

Қорытынды процесс	Дағды 1: Жинақталған өнімді алу	Машықтар:	
		3 разряд 1. Ровничный машинаны алып тастауға дайындау. 2. Алып тастау және құю. 3. Катушкаларды тегістеуішпен төсеу	
		Білімдер:	
		3 разряд 1. Алу және жанармай құю алу әдістері. 2. Қауіпсіздік шараларын ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Қалдықтарды жинау және тапсыру, машиналарды тазалау және ауысымды тапсыру	Машықтар:	
		3 разряд 1. Орауыштарды, иірілген жіптері бар құлақтарды алу. 2. Катушкаларды, созба бар орауыштарды, лентасы бар бассейндерді ауыстыру. 3. Машиналарды тазалау.	
		Білімдер:	
		3 разряд 1. Қалдықтардың түрлері мен нормалары және оларды азайту шаралары. 2. Машинаны тазалау және күту және ауысымды тапсыру қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу мүмкіндігі Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3.1	Түзету жабдығының операторы	
	4	Техник-технолог	
23. Кәсіптің карточкасы «Иірілімжіп бөлу операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-012		
Кәсіптің атауы:	Иірілімжіп бөлу операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Иірілімжіп бөлу операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Берілмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-007 - Лента созу желісінің операторы 8151-1-006 - Ширату және созу операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі иірілген жіптерді сипаттамалары, беріктігі және шикізат түрлері бойынша бөлу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жіпті тарату процесі
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жіпті тарату процесі	Дағды 1: Иірілген жіпті тарату процесіне шикізат пен жабдықтарды дайындау	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Иірімжіптің желілік тығыздығына сәйкес, шикізаттың түрлері мен орама өлшемдері бойынша орау, есу машиналарының бункерлері, аспалы конвейер бесігі бойынша иірімжіпті бөлу процесін басқару пультінен жүргізу. 2. Матаны, жайманың артикулдері және олардың қашуы бойынша тоқыма станоктарына желіжіпті, тоқу машиналарына иірімжіпті бөлу. 3. Иірімжіптің желіжібін сақтау үшін механикаландырылған сөрелерді басқару пультіне магнето орнату.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Магнитті қосу және иірілген жіпті бункерлерге бұру ережесі. 2. Иірілген жіптің, өндірілген маталар бұйымдарының, зығыр маталардың, тоқыма арқалықтардағы ілмектердің ұзындығының сызықтық тығыздығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Жіпті тарату процесінің барысын бақылау; қызмет көрсетілетін жабдықтың барлық негізгі механизмдері мен жұмыс бөліктерінің жұмысы	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Шахта арқылы бесіктің өтуі кезінде сынудың алдын алу. 2. Мақсатында аспалы конвейердің бесігін иірімжіппен дұрыс толтырылуын бақылау, аспалы конвейерді іске қосу және айыру, конвейердің, жүк тиеу-түсіру құрылғысының жұмысын қарау. 3. Түсімнің толық жұмысталуын, сөреден желіжіпті дұрыс алуды, белгіленген жерге сөреден желіжіптерді іріктеуді, қоршаудың, конвейердің тарту және тосқауыл құрылғыларының техникалық жағдайын бақылау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Партиядағы иілу шығыршықтарының саны, сызықтық тығыздыққа сәйкес жіпті қайта жіптеу ережесі. 2. Пакет өлшемдері. 3. Жөнелтілген жартылай фабрикаттарды есепке алу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Дағды 3: Басқару пультінің және механикаландырылған тіректердің жұмысын бақылау және реттеу	Машықтар:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апат жағдайында аспалы конвейерді тоқтату, конвейердің сынуы, басқару пультіндегі, механикаландырылған сөредегі жұмыстың ақауы туралы кезекшіге хабарлау. 2. Басқару пультінің, механикаландырылған сөрелердің жұмысын бақылау. 	
	Білімдер:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Басқару пультінің, механикаландырылған тіректердің, аспалы конвейердің конструкциясы, оларды пайдалану және күту ережесі. 2. Әуе конвейерінің немесе механикаландырылған тартпаның бұзылуы немесе авария туралы кезекшіге хабарлау тәртібі. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
24. Кәсіптің карточкасы «Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары»:			
Топтың коды:	1210-0		
Қызмет атауының коды:	1210-0-028		
Кәсіптің атауы:	Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ұйымның қызметін басқару және қойылған міндеттерді орындау жауапкершілігі. Клиенттерге қызмет көрсету бойынша жұмыстарды үйлестіру және ұйымдастыру, қызметкерлердің әрекеттерінің тиімділігін бақылау және бақылау, ресурстарды бөлу және персоналды басқару мәселелерін шешу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	Дағды 1:	Машықтар:	
	...	...	
		Білімдер:	
		...	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
25. Кәсіптің карточкасы «Инженер-технолог (жалпы профиль)»:			
Топтың коды:	2141-1		
Қызмет атауының коды:	2141-1-005		
Кәсіптің атауы:	Инженер-технолог (жалпы профиль)		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: -	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	Дағды 1: ...	Машықтар:	
		...	
		Білімдер:	
		...	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
27. Кәсіптің карточкасы «Бояуларды араластырушы аппаратшы»:			
Топтың коды:	8131-7		
Қызмет атауының коды:	8131-7-019		
Кәсіптің атауы:	Бояуларды араластырушы аппаратшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	26-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (26-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 13 тамыздағы № 301 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 тамызда № 21089 болып тіркелді. Бояуларды араластырушы аппаратшы, 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Берілмеген		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8131-7-014 - Синтетикалы бояуларды өндіру аппаратшысы 8131-7-033 - Бояу құрастырушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бояғыштардың біртекті соңғы формаларын алу үшін бір текті, бірақ түсі әртүрлі бірнеше бояғыштарды араластырудың технологиялық процесін жүргізу немесе бояғыштардың бірнеше аралас маркаларынан химиялық талшықтар үшін жасыл, қара, қоңыр және сұр бояғыштарды алу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояғыштарды араластыру процесі 2. Дайын өнімнің сапасын бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Бояғыштарды араластыру процесі	Дағды 1: Бояғыштарды жүктеу	Машықтар:
		3 санат үшін 1. Араластыруға арналған бояғыштарды дайындау. 2. Араластыруға арналған аппараттарға түрлі реңктегі немесе бояғыштардың қоспалық маркаларын жүктеу. 3. Бояғышты типке орнатқан кезде еріткіштер мен тоқыма-қосалқы заттардың дозасы анықтау.
	Білімдер:	
	3 санат үшін 1. Бояғыштарды араластыру процесінің физика-механикалық негіздері мен мәні. 2. Бояғыштар мен тоқыма-қосалқы заттардың жіктелуі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Дайын өнімнің сапасын бақылау	Дағды 2: Екі бірдей бояғышты араластыру	Машықтар:
		3 санат үшін 1. Беттік-белсенді және тоқыма-қосалқы заттарды қоспай, бояғыштардың біртекті Шығыс формаларын алу үшін екі бірдей, бірақ түрлі түсті бояғыштарды немесе бояғыштардың қоспа маркаларын араластырудың технологиялық процесін жүргізу. 2. Берілген параметрлер бойынша бояғыштарды араластыру процесін бақылау және реттеу. 3. Технологиялық жабдыққа, бақылау-өлшеу аспаптарына және бекіту арматурасына қызмет көрсету. 4. Талдау нәтижелері бойынша түрге бояғышты орнату.
	Білімдер:	
	3 санат үшін 1. Қызмет көрсетілетін учаскенің технологиялық схемасы. 2. Араластыру процесін жүргізу параметрлері, бояғыштарды араластыру процесін басқару Ережелері және компоненттердің дозасы. 3. Араластыру агрегаттары мен қосалқы аппараттардың, бақылау-өлшеу аспаптарының, арматураның, коммуникация схемаларының жұмыс принципі мен мақсаты, сынамаларды алу ережесі, бояғыштардың түрлері мен қасиеттері, бояғыштар мен еріткіштердің техникалық шарттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Дайын өнімнің сапасын бақылау	Дағды 1: Дайын өнімнің сапасын тексеру. Құжаттаманы жүргізу	Машықтар:
		3 санат үшін 1. Технологиялық жабдыққа, бақылау-өлшеу аспаптарына және бекіту арматурасына қызмет көрсету. 2. Бақылау үшін сынама алу. 3. Технологиялық журналда немесе операциялық парақтарда жазбалар жүргізу.

		Білімдер:	
		3 санат үшін 1. Дайын өнімнің сапасына қойылатын техникалық талаптар; 2. Шығарылатын өнімді есепке алу ережесі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Зейін Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 «Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентін қабылдау туралы» шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Талшықты аяқтағыш	
28. Кәсіптің карточкасы «Ширату қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-005		
Кәсіптің атауы:	Ширату қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Ширату қондырғысының операторы, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-9-044 - Құрақтау жабдығының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі үлгідегі табиғи және химиялық талшықтардан жасалған жіптерді, жіптерді бұрау, бұрау, қайта орау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дайындық процесі 2. Қаптау, бұрау, қайта орау процестерін жүргізу 3. Қорытынды процесс	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Дайындық процесі			

	Дағды 1: Қайта орау, бұрау және бұрау үшін жеткізілетін жіптер мен жіптердің сапасын тексеру	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Жіптер мен жіптердің сапасын сызықтық тығыздығы, салмағы, әрлеу түрлері мен түстері бойынша қабылдау және тексеру. 2. Кіріс және орама соғуды тексеру.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Жіп пен жіптің түрлері, қасиеттері, сапа көрсеткіштері. 2. Жіп сапасына қойылатын негізгі талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Жіптің тартылуын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Жіптің тартылуын реттеңіз. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтаңыз.
	Білімдер: 4-разряд үшін 1. Бұралу бағыты. 2. Өңделген жіптің, жіптің қасиеттері мен сапасы.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 3: Қызмет көрсетілетін жабдыққа жанармай құю	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Орауыштарды иірілген жіппен жіптерді тігу, жылдамдықтарды жеделдету. 2. Иекті барабанға байлаңыз.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықты орналастыру. 2. Жанармай құю ережелері; жүгірушілердің нөмірлері; жіптің тартылу мөлшері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 1: Қаптау, бұрау және кері орауды өндіру процесінің барысын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Табиғи және химиялық талшықтардан жіптер мен жіптерді бұрау және қамыс бұрау машиналарында бұрау процесін жүргізу. 2. Үзілген жіптер мен жіптерді алып тастаңыз. 3. Өнімдерді алу, толтыру және алуды жүзеге асыру.
	Білімдер: 4-разряд үшін 1. Қызмет көрсетілетін машиналардың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Жіптердің, жіптердің түрлері мен қасиеттері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: Қаптау, бұрау, қайта орау процестерін жүргізу	Дағды 2: Жабдықтың барлық негізгі механизмдері мен жұмыс бөліктерінің жұмысын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Басқару құрылғыларын реттеу. 2. Кішігірім ақаулықтарды жою.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Жабдықты пайдалану ережелері. 2. Жабдықтың негізгі механизмдерінің өзара әрекеттесуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады

Еңбек функциясы 3: Қорытынды процесс	Дағды 1: Қаптау, орау, бұрау сапасын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Қосу нөмірін, орама сапасын және бұралуды тексеріңіз. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтаңыз.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Бүктеу, бұрау, орау сапасының негізгі көрсеткіштері. 2. Иірілген жіп пен жіптің сапасына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Жою және толтыру. Коб таңбалау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Жалдау ақысын арттыру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтаңыз.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Жалдау ақысын жеделдету ережелері; жою уақытының ұзақтығы; өркендерді алу және толтыру тәртібі. 2. Жабдықты пайдалану ережелері, оның негізгі механизмдерінің өзара әрекеті.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 3: Қалдықтарды жинау және жеткізу. Машинаны тазалау және күту	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Қалдықтарды жинау және жеткізу. 2. Машиналарды тазалаңыз.
		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Қалдықтардың түрлері мен нормалары, оларды азайту шаралары. 2. Машинаны тазалау және күту ережелері; ауысыммен жеткізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3.2	Ширату қондырғысының операторы
	4	Техник-технолог
29. Кәсіптің карточкасы «Техникалық жетекші (өңдеу өнеркәсібі)»:		
Топтың коды:	1321-0	
Қызмет атауының коды:	1321-0-053	
Кәсіптің атауы:	Техникалық жетекші (өңдеу өнеркәсібі)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Параграф 15. Бас инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Салада кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоқ		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Нарық қажеттіліктерін қанағаттандыратын, сондай-ақ кәсіпорын қызметкерлері үшін қауіпсіз және тиімді еңбек жағдайларын қамтамасыз ететін жоғары сапалы өнім жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндіріс сапасы мен тиімділігін бақылау 2. Жобаларды басқару 3. Басқа бөлімшелермен жұмысты үйлестіру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өндіріс сапасы мен тиімділігін бақылау	Дағды 1: Деректерді талдау және шешім қабылдау	Машықтар:	
		1. Өнімнің сапасын бақылау және бағалау үшін статистикалық әдістер мен құралдарды (мысалы, SPC, бақылау карталары) пайдаланыңыз. 2. Жақсартудың қиындықтары мен мүмкіндіктерін анықтай отырып, өндірістік процестерге аудит және талдау жүргізу. 3. Талдау нәтижелерін әріптестер мен басшылық үшін түсінікті және қолжетімді түрде ұсыну, бұл негізделген шешімдер қабылдауға ықпал етеді.	
		Білімдер:	
		1. Сипаттамалық статистика, корреляциялық талдау, регрессиялық талдау және басқалары сияқты негізгі статистикалық әдістер. 2. Деректерді жинаудың әртүрлі әдістері (сауалнамалар, сауалнамалар, бақылаулар) және оларды өндірістік ортада қолдану. 3. Өндіріс тиімділігін арттыру үшін кедергілерді анықтау және оларды жою әдістері 4. Процестерді жақсартуға инвестициялардың кірістілігі мен тиімділігін бағалау үшін Қаржылық талдау негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Жобаларды басқару			

	<p>Дағды 1: Жобалар мен ресурстарды басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мақсаттарды, міндеттерді, мерзімдерді және қажетті ресурстарды анықтауды қоса алғанда, жобалардың егжей-тегжейлі жоспарларын әзірлеу. 2. Команданың әрекеттерін үйлестіру және жобаға қатысушылар арасында тапсырмаларды бөлу, олардың қатысуы мен жауапкершілігін қамтамасыз ету. 3. Жобаның орындалу барысын, жоспардан ауытқуларды талдауды және қойылған мақсаттарға жету үшін түзету шараларын қабылдауды қадағалаңыз. 4. Жобаның ықтимал тәуекелдерін анықтаңыз, оларды азайту және басқару стратегияларын жасаңыз. 5. Жобаның барысы мен оның нәтижелері туралы тұрақты есептерді ұсына отырып, мүдделі тараптармен (топпен, басшылықпен, жеткізушілермен және тапсырыс берушілермен) тиімді қарым-қатынас жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобаларды басқарудың негізгі әдістемелері мен тәсілдері 2. Сыни тізбек әдісі сияқты уақыт шығындарын бағалау әдістері 3. Ресурстарды басқару принциптері мен әдістері (адами, материалдық және қаржылық) 4. Жоба шеңберінде тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау және басқару әдістері 5. Тәуекелдерді азайту және жою стратегиясын қоса алғанда, тәуекелдерге жауап беру жоспарларын әзірлеуге арналған Техник 6. Мотивация, өкілдік ету және жанжалдарды шешу әдістерін қоса алғанда, топтық жұмыс және адамдарды басқару негіздері. 7. Жобаларды басқаруға арналған бағдарламалық жасақтама мен құралдар, сондай-ақ тапсырмалардың орындалуын бақылауға арналған жүйелер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Басқа бөлімшелермен жұмысты үйлестіру</p>	<p>Дағды 1: Тиімді функционалды байланыс</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық мүдделі тараптардың қатысуын қамтамасыз ете отырып, нақты міндеттерді шешу үшін жұмыс топтарын құру және қолдау. 2. Барлық бөлімшелердің мүдделерін ескере отырып, жұмыс барысындағы жоспарлар, міндеттер мен өзгерістер туралы ақпаратты анық және түсінікті жеткізу . 3. Консенсусқа қол жеткізу мақсатында бөлімшелер арасындағы түсініспеушіліктер немесе алшақтықтар нәтижесінде туындайтын проблемаларды анықтау және шешу. 4. Тұтастай алғанда компанияның тиімділігін арттыру үшін процестер мен ресурстарды оңтайландыру арқылы бөлімшелер арасындағы ынтымақтастық мүмкіндіктерін анықтау. 5. Өзгерістерге тез жауап беріңіз және жаңа шарттарға немесе талаптарға байланысты бөлімшелер арасындағы өзара әрекеттесуді реттеу.

		Білімдер:	
		<p>1. Әр түрлі бөлімшелердің ұйымдық құрылымдары мен функциялары, олардың өндіріс процесіндегі рөлдері мен жауапкершіліктері.</p> <p>2. Тиімді қарым-қатынас әдістері мен әдістері, соның ішінде белсенді тыңдау, кері байланыс дағдылары және хабарламаларды дұрыс тұжырымдау.</p> <p>3. Конфликтология негіздері мен жанжалдарды шешу әдістері, соның ішінде келіссөздер жүргізу әдістері мен медиативтік тәсілдер.</p> <p>4. Басқа бөлімшелердің қажеттіліктері мен шектеулерін жақсы түсінуге мүмкіндік беретін тапсырмалар мен ресурстарды басқаруды қоса алғанда, жобаларды басқару принциптері</p> <p>5. Жобалау қызметі шеңберінде жұмыстарды жоспарлау және үйлестіру әдістері.</p> <p>6. Ұйымдағы ынтымақтастық және топтық жұмыс мәдениетін құру және қолдау принциптері.</p> <p>7. Функционалды байланысқа арналған заманауи құралдар мен технологиялар (мысалы, жобаларды басқару жүйелері, мессенджерлер, бейнеконференциялар) және оларды тиімді пайдалану.</p> <p>8. Команда құрылымындағы, басшылықтағы немесе жобалық басымдықтардағы өзгерістер сияқты ұйымдағы өзгерістерге байланысты коммуникацияны бейімдеу стратегиялары</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Стратегиялық ойлау Эмоциялық парасат Бастамашылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Өндіріс бастығы (өңдеу өнеркәсібі)	
	7	Бас инженер-нұсқаушы (өңдеу өнеркәсібі)	
	8	Бас директор	
30. Кәсіптің карточкасы «Тарау қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-014		
Кәсіптің атауы:	Тарау қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Тарау қондырғысының операторы, 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы 8151-1-005 - Ширату машинасының операторы		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі типтегі талшықты, шұңқырлы және талшықты қоспаларды тарау процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тарау процесі 2. Соңғы тарау процесі
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Тарау процесі	Дағды 1: Жабдықты жүктеу	Машықтар:
		3 санат үшін 1. Шыны талшықты, сіңдіруге арналған лакты, цистерналарды құюды, сынған шыны талшықты шығарылатын шатырлардың маркасына сәйкес өлшеуді жүзеге асыру. 2. Жабдыққа жанармай құюды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		3 санат үшін 1. Тарау жабдығының құрылысы және жұмыс принципі. 2. Жанармай құюдың технологиялық параметрлері. 3. Жабдықтың жеке механизмдерінің жұмыс принципі және өзара әрекеттесуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Өр түрлі талшықтарды тарау процесін жүргізу	Машықтар:
3 санат үшін 1. Технологиялық режимге сәйкес әртүрлі түрдегі тарау қондырғысында (жоғары өнімділіктен басқасы) әртүрлі түрдегі талшықтарды, таспа өндіру үшін қыл-қыбыр мен талшық қоспасын, таралған мақтаны, киіз бұйымдарының желіжіптерін тарау, шыны талшығын тарау және желімдеу процесін жүргізу. 2. Шикізатты үнемді пайдаланумен тиісті сапада таспаны, таралған мақтаны, киіз бұйымдарының желіжібін шығаруды қамтамасыз ету. 3. Тарақтарда үзілуді, өткізуді, оралуды, үйілуді болдырмау және олардың алдын алу жөніндегі профилактикалық жұмыстарды орындау. 4. Жұмысталған таспасы бар тазды, мақта тақтайшасын, барабандағы мақта сүзгішті ауыстыру, жұмысталған кұфтаны, белдекті алу және оларды тасымалдау. 5. Тарау, эмульсия жағу, барабанға мақта орау процесін, температураны, механизмдердің жағдайы мен жұмысын қарау. 6. Талшықты біркелкі қанықтыру немесе тарау машинасы арқылы құлақ талшықты өткізу.		
Білімдер:		
3 санат үшін 1. Тарақ жабдығын пайдалану және оған күтім жасау ережесі, кенептер мен тарақ таспасының сызықтық тығыздығы, қайта өңделетін талшықтардың түрлері, нөмірлері. 2. Талшықтардың, таспаның, жүннің сапасына қойылатын талаптар. 3. Киізден жасалған бұйымдар мен шығарылатын шатырлардың негіздері: тарау жабдықтарын толтырудың технологиялық параметрлері және әртүрлі талшықтарды өңдеу режимдері, эмульсиялау режимі.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	

	<p>Дағды 3: Тарту процесінің барысын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сіңдірілген немесе құрғақ шыны талшықты тарақ машинасының барабанына орау, белгілі бір ұзындыққа кесу, барабаннан алу. 2. Сіңдірілген шыны талшықты қысқыштардың қысқыштарына орнату немесе оны таспалы кептіргіштің торына төсеу. 3. Талшық бумасын бөлшектеу кезінде уыс қалыптастыру және қарасора машинасының қысқыш қалыптарына уыс салу. 4. Тарылған қарасора талшықтарын байлау. 5. Қысқыш жастықшалардан бірнеше уыс талшықты ойып алу. 6. Көлденең-тарақ машинасының қоректендіру төсеміне төсеу кезінде бір уысты жабудың белгіленген қағидаларын сақтау, бір уыстың сапасын бақылау. <p>Білімдер:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лактың қасиеттері, шығарылған шатырлардың маркалары. 2. Қалпына келтірілген жүннің шартты белгілері, оның түсі бойынша топтары, өндірілетін бұйымдардың сызықтық өлшемдері мен салмағы. 3. Талшықты араластыру ережелері. 4. Қоспаның құрамы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Соңғы тарау процесі</p>	<p>Дағды 1: Өнімдерді жеу, орау және таңбалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалдықтарды жинау және тапсыру. 2. Кестеге сәйкес тарау жабдығын қайта толтыру және оған күтім жасау. 3. Орамға орау, байлау, таңбалау және орау. <p>Білімдер:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімді алу және орау әдістері. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Жабдықтарды тазалау және жөндеу, ауысымдарды қабылдау және тапсыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақаулы қысым роликтерін, жамбасты ауыстыру. 2. Құрғақ шыны талшықтан жасалған шатырларды қазу кезінде қызмет көрсетілетін машина мен Шығыс бағын тазалау. 3. Оны өлшеу, ауданын, қалыңдығын, көлемдік салмағын және маркасын анықтау. 4. Жөндеу жұмыстарынан жабдықтарды қабылдауға қатысу. <p>Білімдер:</p> <p>3 санат үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарды күту және тазалау ережелері. 2. Ауысымдарды қабылдау және тапсыру ережелері. 3. Қалдықтардың түрлері мен стандарттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Өз бетінше және топта жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен жұмыс істеу дағдысы</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 «Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентін қабылдау туралы» шешімі</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
	3.1		Тарау қондырғысының операторы	
	4		Техник-технолог	
31. Кәсіптің карточкасы «Бояуларды араластырушы аппаратшы»:				
Топтың коды:	8131-7			
Қызмет атауының коды:	8131-7-019			
Кәсіптің атауы:	Бояуларды араластырушы аппаратшы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	26-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (26-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 13 тамыздағы № 301 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 тамызда № 21089 болып тіркелді. Бояуларды араластырушы аппаратшы, 4 және 5 разрядтар			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Берілмеген			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Берілмеген			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8131-7-033 - Бояу құрастырушы 8131-7-014 - Синтетикалы бояуларды өндіру аппаратшысы			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бояғыштардың біртекті соңғы формаларын алу үшін бір текті, бірақ түсі әртүрлі бірнеше бояғыштарды араластырудың технологиялық процесін жүргізу немесе бояғыштардың бірнеше аралас маркаларынан химиялық талшықтар үшін жасыл, қара, қоңыр және сұр бояғыштарды алу.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояғыштарды араластыру процесі		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Бояғыштарды араластыру процесі	Дағды 1: Бір типті бірнеше бояғыштарды араластыру	Машықтар:		
		4 разряд үшін 1. Бояғыштардың біртекті формасын алу үшін немесе химиялық талшықтарға арналған бірнеше бояғыштардың қоспа маркасынан жасыл, қара, қоңыр және сұр түсті бояғыш алу үшін бірнеше бір типті, алайда түсі әртүрлі бояғыштарды араластыру технологиялық процесін жүргізу. 2. Бояғыштарды араластыру, белгіленген өлшемдерді, қоспаны араластыру уақытын, қоспаның концентрациясы мен біртектілігін сақтау технологиялық процесін бақылау және реттеу. 3. Әртүрлі құрылымды араластырғыштарға, мөлшерлеуіштер мен бақылау-өлшеу аспаптарына қызмет көрсету. 4. Араластыру процесінің белгіленген технологиялық режимнен ауытқушылықтарды және жабдық пен коммуникация жұмысындағы ұсақ кемшіліктерді анықтау және жою.		

	<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояғыштарды араластыру технологиясының мәні мен параметрлері. 2. Бояғыштарды араластыру кезінде компоненттерді бақылау, реттеу және мөлшерлеу ережелері. 3. Бояғыштар мен тоқыма-қосалқы заттардың физика-химиялық және технологиялық қасиеттері. 4. Негізгі және қосалқы жабдықтың түріне, құрылымына бояғыштарды орнату әдістемесі, арматура, коммуникация схемасы, талдау жүргізу әдістемесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Дағды 2: Әр түрлі кластағы бояғыштарды араластыру	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке бояғыштардың 4 және одан да көп маркасын, күрделі бетін белсенді ететін және текстильді-қосымша заттарды пайдаланып, әртүрлі бояғыштарды араластыру технологиялық процесін жүргізу. 2. Бояғыштарды автоматты режимде араластыру процесін басқару. 3. Бетін белсенді ететін және текстильді-қосымша заттарды әдістеме бойынша артылуын есептеу. 4. Бояғыштарды араластыру: араластыру уақыты мен жылдамдығын, температурасы, концентрациясы, қоспаның біртектілігі технологиялық процесін бақылау және реттеу. 5. Барлық түрлі тартушы, кептіруші және араластырушы гарнитураларға, ерітінділерге, мөлшерлеуіштер мен бақылау-өлшеу аспаптарына қызмет көрсету.
	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояғыштарды араластырудың технологиялық режимінің параметрлері. 2. Бояғыштарды араластыру кезінде компоненттерді мөлшерлеу ережелері және процесті реттеу. 3. Негізгі және қосалқы жабдықты, арматураны, бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын, коммуникация схемаларын реттеу құрылғысы мен ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:
Дағды 3: Дайын өнімнің сапасын бақылау. Жабдық пен жұмыс аймағына қызмет көрсету	<p>Машықтар:</p> <p>4 және 5 разрядтар үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық жабдыққа, бақылау-өлшеу аспаптарына және өшіру арматурасына қызмет көрсету. 2. Бақылау үшін сынама алу. 3. Технологиялық журналда немесе операциялық ведомостарда есепке алуды жүргізу.
	<p>Білімдер:</p> <p>4 және 5 разрядтар үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайын өнімнің сапасына қойылатын техникалық талаптар. 2. Өндірілген өнімді есепке алу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысының болуы Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Талшық өңдеуші	
32. Кәсіптің карточкасы «Созба қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8151-9		
Қызмет атауының коды:	8151-9-039		
Кәсіптің атауы:	Созба қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Созба қондырғысының операторы, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Міндетті емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы 8151-9-044 - Құрақтау жабдығының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Созбаны өндіру процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Созба машиналарында созбаны өндіру процесі 2. Қорытынды процесс	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Созба машиналарында созбаны өндіру процесі	Дағды 1: Жіпті созба машинасына бұрау	Машықтар:	
		4 разряд үшін 1. Таспаны қызмет көрсетілетін машинаға салу. 2. Көлік құралдарына жанармай құю.	
	Білімдер:		
	4-разряд үшін 1. Жіп тігу машиналарының негізгі ережелері. 2. Қауіпсіздік ережелері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 2: Жүгіру өндірісінің технологиялық процесінің барысын бақылау	Машықтар:	
		4-разряд үшін 1. Тегістеу мен жолақтардың үзілуін жою. 2. Қалыңдалған және жұқа саңылауларды алып тастау.	

		Білімдер: 4-разряд үшін 1. Айналмалы станоктардың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 3: Созба қондырғысының барлық негізгі механизмдердің және жұмыс бөліктерінің жұмысын бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Таспаны, бар тазды, созбасы бар шарғыны ауыстыру. 2. Тозған бөлшектер мен керек-жарақтарды ауыстырыңыз, сору аппаратының жұмысын реттеу. Білімдер: 4-разряд үшін 1. Созба машиналардың негізгі механизмдерінің құрылымы және өзара әрекеттесуі. 2. Созба машиналарды пайдалану ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: Қорытынды процесс	Дағды 1: Барлық негізгі механизмдердің бақылау	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Созбадың сапасын тексеру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау. Білімдер: 4-разряд үшін 1. Түсімдерді алу және орнату техникасы. 2. Созба сапасының негізгі көрсеткіштері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 2: Жинақталған өнімдерді жою	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Созба машиналарды дайындау, түсімдерді алу және орнату. 2. Созбасы бар шарғыны салу. Білімдер: 4-разряд үшін 1. Түсімдерді алу және орнату техникасы. 2. Созба сапасының негізгі көрсеткіштері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 3: Қалдықтарды жинау және жеткізу, машиналарды тазалау және ауысымға тапсыру	Машықтар: 4-разряд үшін 1. Орауыштарды, жинақталған жіптері бар шұңқырларды алу, орауыштарды ауыстыру, ілмегі бар орауыштарды, ленталы банкарды алу. 2. Машиналарды тазалау. Білімдер: 4-разряд үшін 1. Қалдықтардың түрлері мен нормалары және оларды азайту шаралары. 2. Станокты тазалау және күту және ауысымды тапсыру ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
33. Кәсіптің карточкасы «Қопсыту-түту машинасының операторы»:			
Топтың коды:	8151-1		
Қызмет атауының коды:	8151-1-011		
Кәсіптің атауы:	Қопсыту-түту машинасының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Қопсыту-түту машинасының операторы, 2-4 разрядтары		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Иіру және түту өндірісі технологиясы (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Берілмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8151-1-014 - Тоқу тігу жабдығының операторы 8151-1-005 - Ширату машинасының операторы 8151-2-006 - Орау жабдықтарының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Талшықтарды қопсыту, араластыру, тазалау, сырлау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мақтаны қопсыту және қопсыту процесіне дайындық жұмыстары 2. Мақтаны қопсыту және сүрту процесін жүргізу 3. Мақтаны қопсыту және қопсыту процесі бойынша қорытынды жұмыс	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мақтаны қопсыту және қопсыту процесіне дайындық жұмыстары	Дағды 1: Қондырғылардың дабыл жүйесінің күйін тексеру	Машықтар:	2 - 4 разрядтар үшін 1. Дабыл жүйелерінің жағдайын және қондырғының машиналарында талшықтың болуын тексеру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.
		Білімдер:	2 - 4 разрядтар үшін 1. Қызмет көрсетілетін жабдықты орналастыру. 2. Жабдықты пайдалану ережелері. 2. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 2: Өңдеуге түсетін шикізаттың сапасын тексеру	Машықтар:	2 - 4 разрядтар үшін 1. Келетін мақтаның сапасын тексеру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.

		<p>Білімдер:</p> <p>2 - 4 сан үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> Өңдеуге жіберілетін шикізаттың атауы мен сапасы. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 3: Автоматты фидерлерді талшықпен жүктеу	<p>Машықтар:</p> <p>2 - 4 разрядтар үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> Автоматтандырғыштарды талшықпен жүктеу. Қауіпсіздік шараларын сақтау. <p>Білімдер:</p> <p>2 - 4 разрядтар үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> Автоқоректендіргіштерді мақта бумаларымен тиеу ережелері. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Мақтаны қопсыту және сұрту процесін жүргізу	Дағды 1: Кенепті бір процесті түткіш, тозаң тазалағыш, шаң қаққыш, ікенек алғыш және басқа да машиналарда мақтаны, жүнді, қалдықты қопсыту және түту процесін жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <p>2-ші разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> Кенепті бір процесті түткіш, тозаң тазалағыш, шаң қаққыш, ікенек алғыш және басқа да машиналарда мақтаны, жүнді, қалдықты қопсыту және түту процесін жүргізу. Шикізатты қызмет көрсететін машиналарға салу үшін дайындау. Шикізатты тасымалдау, оны қоректендіру торына жайғастыру. Қоспа компонентін алмастырумен қоректендіру тетігіне шикізатты салу. Қызмет көрсететін машинаның, қоректендіру тетіктерінің жұмысын қарау. Талшықтың сапасына сәйкес төсем өлшемін реттеу. Қопсыту және түту сапасын бақылау. Ауыстыруды, қоқысты және қалыпты жүнді, бөгде заттарды, арқанды сұрыптау. Теңдердің, ыдыстардың жібін сөгу. Өңделген шикізатты белгіленген жерге тасымалдау және қатарлап қою. Қалдықтарды, ыдысты және буып-түю материалдарын жинау және тапсыру. <p>Білімдер:</p> <p>2-ші разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> Қызмет көрсететін қондырғының құрылысын және пайдалану ережесін. Қызмет көрсететін машиналардың жұмыс принциптерін және жекелеген механизмдерінің өзара әрекетін, оларды күтіп-ұстау ережесін. Өңделетін шикізаттың түрлері мен сұрыптарын, қоректендіру торына төсемнің немесе қоректендіру тетігіне салудың нормаларын, шикізатты қопсытудың технологиялық процесін. Өңделетін талшыққа қойылатын талаптарды.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады

<p>Дағды 2: Қопсыту-түту машиналарының тік, көлденең және соратын қопсытқыштарында мақтаны түту процесін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-ші разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қопсыту-түту машиналарының тік, көлденең және соратын қопсытқыштарында мақтаны түту процесін жүргізу. 2. Тік қопсытқышқа шикізатты біркелкі салу. 3. Көлденең және соратын қопсытқыштарға шикізаттың біркелкі түсуін және қопсыту-түту машинасының барлық механизмдерінің жұмысын қарау. 4. Көлденең немесе соратын қопсытқыштардан жұмсалған кенепті алу және оларды өлшеу. 5. Тік қопсытқышта жасалған талшықты ыдысқа салу. 6. Қопсыту-түту машиналарының астындағы қалдықтарды алып кету. 7. Қалдықтарды жинау және тапсыру. 8. Бекітілген кестеге сәйкес қызмет көрсететін машиналарды күтіп-ұстау. 	
	<p>Білімдер:</p> <p>3-ші разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсететін машиналардың құрылысын, оларды пайдалану және күтіп-ұстау ережесін. 2. Өңдеуге түскен шикізаттың атауларын. 3. Норма бойынша кенептің салмағын және одан мүмкін ауытқуларды, кенептің салмағын реттеу ережесін. 4. Қалдықтардың түрлері мен сұрыптарын. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылады</p>	
	<p>Дағды 3: Түту машиналарында мақтаны түту және кенепті өндіру, қопсыту-түту машиналарында алғашқы қопсыту, жүннің және қоспаның басқа компоненттерін араластыру және түту процесін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түту машиналарында мақтаны түту және кенепті өндіру, қопсыту-түту машиналарында алғашқы қопсыту, жүннің және қоспаның басқа компоненттерін араластыру және түту процесін жүргізу. 2. Қоректендіру торына қоспаны төсеу. 3. Талшықты біркелкі араластыруды қамтамасыз ету. 4. Технологиялық процестің барысын қарау. 5. Кенептің анықталған қалыңдығына сәйкес тепкіштік реттегішті жөнге келтіру және кенептің салмағын реттеу. 6. Жасалынған кенепті алу, автотүсірушіні қарау және кенепті сабақтау. 7. Кенепті өлшеу. 8. Жолдама талонды салу. 9. Конвейерге немесе тасымалдағышқа кенепті салуды қарау, тасымалдау пневможүйенің көмегімен немесе қолмен қызмет көрсететін машинаның астынан қалдықтарды жүйелі түрде алып тастау. 10. Қалдықтарды жинау және тапсыру. 11. Қолданылатын қондырғыларды күтіп-ұстау.
	<p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсететін машиналардың құрылысын, оларды пайдалану және күтіп-ұстау ережесін. 2. Өңдеуге түскен қоспалардың атаулары мен құрамын, норма бойынша кенептің салмағын және олардың мүмкін ауытқуларын. 3. Кенептің салмағын реттеу ережесін және тепкіштік реттеуді жөнге келтіру әдістерін. 4. Түрлер мен сұрыптар бойынша шығыс нормаларын. 5. Қауіпсіздік ережелері. 	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылады</p>		

Еңбек функциясы 3:
Мақтаны қопсыту және

қопсыту процесі бойынша қорытынды жұмыс	Дағды 1: Мақтаны тазалау, сүрту, араластыру, қопсыту сапасын бақылау	Машықтар: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Мақтаны тазалауды, сүртуді, араластыруды, қопсытуды тексеру. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.	
		Білімдер: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Мақтаны тазалау, сүрту, араластыру, қопсыту сапасына қойылатын талаптар. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 2: Қондырғы машиналарының астынан қалдықтарды шығару	Машықтар: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Автофидерлердің шығыс воронкаларының және агрегаттың пневматикалық құбырларының мақтамен бітелуін жою. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.	
		Білімдер: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Қалдықтардың жіктелуі, стандарттары және оларды азайту әдістері. 2. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 3: Құрылғының машиналарын тазалау	Машықтар: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Конвейерді және тірек торларының бетін тазалау. 2. Қауіпсіздік шараларын сақтау.	
		Білімдер: 2 - 4 разрядтар үшін 1. Жабдықты күту ережелері. 2. Агрегат машиналарын тазалау және ауысымдарды ауыстыру ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінділік Жақсы көру	
	Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (ТР КО 017/2011). ҚР СТ ИСО 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.	
	СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
4		Техник-технолог	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

34. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

Ораз А.К.,руководитель Управления легкой промышленности Комитета промышленности Министерства промышленности и строительства РК, +7 (717) 264 85 97, a.isabekova@mps.gov.kz

35. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Саморегулируемая организация Союз юридических лиц и индивидуальных предпринимателей «Национальное объединение предприятий легкой промышленности «Qaz Textile Industry»

Жоба жетекшісі:

Уахитова Г.Б.

E-mail: info@qaztexindustry.kz

Телефон нөмірі: +7 (705) 299 88 28

Орындаушылар:

Такей Ергенгүл, +7 (705) 299 88 28, info@qaztexindustry.kz

36. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 7 , 18.03.2025 г.
37. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 08.05.2025 г.
38. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
39. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2025 г.
40. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2028 г.